

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/279/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7712201144
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Mazáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7712201144.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, proti žalovanému T. X., narodenému XX.X.XXXX, bytom U., L. XXXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom v Stropkove, Nám. SNP 7, o zaplatenie 32,41 € s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 1. októbra 2012, č.k. 19C 41/2012-100, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 30,75 €, úrok z omeškania 62,76 €, zmluvnú pokutu vo výške 1,66 €, 18,25% ročný úrok z omeškania zo sumy 30,75 € od 28.9.2011 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku; výrokom II. uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania 16,60 € a trovy právneho zastúpenia 249,73 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet jeho právneho zástupcu. Vychádzal zo zistenia, že dňa 6.2.2006 uzavrel právny predchodca žalobcu Slovak Telecom, a.s. so žalovaným zmluvu o pripojení podľa zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách. Predmetom zmluvy bolo poskytovanie telekomunikačných služieb fyzickej osobe pre osobnú potrebu, zriadenie ISD BRA spolu s univerzálnou odkazovou schránkou a telefónne pripojenie štandard bez zriaďovateľského poplatku. Zmluva bola uzavretá na zimnú akciu, pričom bola v zmluve dohodnutá paušálna zľava 13 mesiacov, ďalej zľava na mobil na tri mesiace a zľava na 10 SMS správ po dobu 18 mesiacov. V zmluve bolo dohodnuté, že záväzkový vzťah sa bude riadiť všeobecnými podmienkami spoločnosti Slovak Telecom, a.s., ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. V ten istý deň uzavrel právny predchodca žalobcu a žalovaný dodatok k zmluve o pripojení, obsahom ktorej bola špecifikácia akciového koncového zariadenia, pričom jeho akciová predajná cena vrátane DPH bola 1.426,80 Sk. Zmluvou sa žalovaný zaviazal, že bude využívať verejnú telefónnu sieť alebo verejné telekomunikačné služby ISD poskytovateľa po dobu nasledujúcich 18 mesiacov. Dňa 22.9.2006 dal žalovaný výpoveď zo zmluvy o pripojení v celom rozsahu, pričom výpovedná lehota uplynula posledným dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola výpoveď zmluvy o pripojení doručená poskytovateľovi, t.j. v tomto prípade 31.10.2006. Z faktúry predloženej žalobcom bolo zistené, že Slovak Telecom, a.s. vyúčtoval zmluvnú pokutu 999,-Sk za nedodržanie doby viazanosti zmluvy (článok 12. zmluvy o pripojení), zmluvnú pokutu 1.500,-Sk za nevrátenie koncového zariadenia (článok 4. dodatku k zmluve) a hovorné v sume 128,70 €, ku ktorému bola pripočítaná DPH 24,50 €, spolu 2.652,20 Sk, t.j. 88,03 €. Predmetom postúpenia bola pohľadávka vo výške 74,75 €.

Dňa 21.3.2011 žalobca a žalovaný uzavreli dohodu o splátkovom kalendári a uznaní záväzku, pričom podľa bodu 2 tejto dohody žalovaný uznal záväzok voči pôvodnému veriteľovi Slovak Telecom, a.s., č. zákazníka 1164981001 vo výške 40,75 €, príslušenstvo pohľadávky podľa zmluvy a náklady na inkasné

konanie vo výške 11,21 €. V bode 3. zmluvy je uvedená možnosť splácania záväzku formou splátok, avšak splátky v dohode dohodnuté neboli. Bod 3. obsahuje iba dátum splátky v mesiaci, a to 20. deň toho ktorého mesiaca dátum prvej splátky 20.4.2011. V bode 3.1 je uvedené vyhlásenie žalovaného, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že nárok žalobcu je dôvodný. Záväzkový vzťah medzi účastníkmi konania sa riadil Obchodným zákonníkom podľa ich dohody. Aj keď zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je zmluvou spotrebiteľskou, súd nezistil dôvody, pre ktoré by bola vylúčená pre tento záväzkový vzťah aplikácia obchodného práva. Poukázal na to, že v prípade plynutia novej premlčacej doby pri uznanom záväzku je dokonca výhodnejšia úprava obchodná (4 roky namiesto 10 rokov podľa občianskeho práva). Pokiaľ ide o výšku úrokov z omeškania, tieto boli v obchodnom práve obmedzené na občianskoprávne úroky až novelou ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka účinnou od 14.1.2009 a dohodnuté úroky z omeškania 18,25% ročne súd nepovažoval za neprimerané. Vzhľadom na námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom prvostupňový súd uzavrel, že zo strany žalovaného došlo k platnému uznaniu záväzku, pretože dohoda účastníkov konania má písomnú formu, v dohode je označené, že ide o pohľadávku pôvodného veriteľa, je uvedené číslo zákazníka a žalovaný prehlásil, že mu je známe, že dlh bol premlčaný. Skonštatoval ďalej, že pre určitosť uznania záväzku postačuje, ak je objektívne pochopiteľný výkladom podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka (napr. rozhodnutie 3 Cdo 79/2005). Na platnosť dohody o uznaní záväzku nemá vplyv neuvedenie výšky splátok. Z výpovede žalovaného súd nemal preukázané, že by nerozumel tomuto právnemu úkonu napriek zovšeobecňujúcemu tvrdeniu vedľajšieho účastníka, že dohoda je pre priemerného spotrebiteľa nezrozumiteľná a neurčitá, pretože inštitúty uznania, premlčania, či rozhodcovskej doložky, sú pre väčšinu spotrebiteľov neznámymi kategóriami. Súd priznal žalobcovi aj právo na úroky z omeškania, aj nárok na zmluvnú pokutu 1,66 €, pretože žalovaný nezaplatil vystavenú faktúru v lehote jej splatnosti.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. za použitia ust. § 150 ods. 2 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania zníženú o polovicu trov právneho zastúpenia, ktoré by mu ako účelne vynaložené patrili. Trovy konania pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku 16,50 € a polovice trov právneho zastúpenia 249,73 €, t.j. spolu 266,23 €. Súd využil svoje moderačné právo v časti uplatnených trov právneho zastúpenia, pretože požadované trovy právneho zastúpenia takmer 500 € súd považoval k uplatnenej pohľadávke 95,17 € za neprimerané. O trovách vedľajšieho účastníka súd nerozhodoval, pretože trovy konania sa priznávajú úspešnému účastníkovi, resp. podľa pomeru úspechu a neúspechu v konaní a žalovaný bol v konaní neúspešný v celom rozsahu.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie vedľajší účastník. Navrhol ho zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Proti výroku, ktorým bol žalobca zaviazaný na zaplatenie sumy 30,75 € s príslušenstvom odvolanie podal z dôvodu, že tento nárok je premlčaný, pretože splatnosť faktúry bola dňa 17.10.2006 a v konaní bola vznesená námietka premlčania, ktorú však súd neakceptoval z dôvodu, že žalovaný uzatvoril dohodu o uznaní záväzku, čím sa predĺžila premlčacia lehota o ďalšie 4 roky.

Vytýkal prvostupňovému súdu, že predmetnú právnu vec neposudzoval v režime spotrebiteľského práva napriek skutočnosti, že zmluva o pripojení je zmluvou spotrebiteľskou, a teda súd neakceptoval ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V spotrebiteľskej zmluve nie je možné zaviazať spotrebiteľa k nezákonnému úroku 18,25% p.a. tak, ako to urobil prvostupňový súd. Poukázal na to, že pokiaľ prvostupňový súd uviedol, že vedľajší účastník nekontaktoval žalovaného, zo žiadneho ustanovenia procesného kódexu to nevyplýva a podstatné je len to, že samotný zákon o ochrane spotrebiteľa legitimizuje vstup vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods. 2 O.s.p. do konania a pokiaľ sú úkony vedľajšieho účastníka urobené v prospech účastníka ktorého podporuje, ich vzájomný kontakt nemá právnu relevanciu. Uviedol, že dohody, aké predkladá žalobca sú formuláre, ktoré sú nekalou praktikou predkladané na podpis neinformovaným spotrebiteľom, lebo neexistuje rozumný dôvod, aby spotrebiteľ, ktorý by bol informovaný o tom, že jeho dlh je premlčaný, chcel z vlastnej vôle predĺžovať premlčaciu lehota. Pokiaľ súd konštatuje, že žalovaný vyhlásil, že mu je známe, že dlh bol premlčaný, takéto prehlásenie by bolo možné považovať za relevantné len vtedy, ak by ho urobil potom, čo bol náležite poučený o inštitúte premlčania a jeho dôsledkoch, prípadne takéto prehlásenie urobil vo svojom písomnom vyjadrení. Pokiaľ však súd odkazuje na prehlásenie žalovaného o jeho vedomosti premlčania dlhu z formulárovej dohody, ktoré vyhlásenie je navyše sofistikovane skryté do bodu 3., pričom by malo byť súčasťou uznania dlhu v bode 2., na takéto prehlásenie nie je možné prihladať ako na právny úkon

urobený vážne a so všetkými dôsledkami z takého úkonu plynúcimi. Tento formulár je spotrebiteľmi podpisovaný bez ohľadu na to, či je dlh premlčaný alebo nie. Takéto formuláre dohôd nie sú individuálne dojednané a dopadá na nich súdna kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok, ale aj povinnosť súdu skúmať, či neboli podpísané na základe nekalých praktík. Z toho dôvodu je výrok o zaviazaní žalovaného na povinnosť zaplatiť sumu 30,75 € a rovnako aj výrok o povinnosti platiť nezákonné úroky z omeškania nesprávny. Za nesprávny považoval aj výrok o trovách konania, pretože, ak by sa aj preukázalo, že žalovaný sa sám dobrovoľne a s plným vedomím rozhodol uznať premlčaný dlh, takáto skutočnosť by musela byť rozhodne považovaná za okolnosť hodná osobitného zreteľa pre nepriznanie trov žalobcovi v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p. a rovnako je dôvod aj na aplikáciu § 150 ods. 2 O.s.p., lebo ide o rozhodovanie v bagateľných sporoch. Súd síce využil moderačné právo a znížil trovy právneho zastupovania na polovicu, avšak tieto niekoľkonásobne prevyšujú uplatnenú pohľadávku.

Žalovaný s podaným odvolaním vyjadril súhlas.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd toto odvolanie v zmysle § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odmietol, pretože je toho názoru, že vedľajší účastník nie je oprávnený na podanie odvolania. Poukázal na právny názor vyjadrený Krajským súdom v Žiline v rozhodnutí sp.zn. 9 Co 259/2012, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5 Cob 17/2012, Krajského súdu v Nitre sp.zn. 9 Co 170/2012, Krajského súdu v Bratislave v rozhodnutí sp.zn. 5 Co 288/2012 a uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.6.2012 sp.zn. 6 Cdo 30/2012.

Vyslovil názor, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, nepredstavuje dodatok k pôvodnej zmluve, ale ide len o zmenu v obsahu záväzku dohodou zmluvných strán, pričom navrhovateľ ako postupník nemá postavenie dodávateľa v zmysle spotrebiteľskej zmluvy, a preto na túto dohodu sa nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Odporca nebol k podpisu dohody žiadnym spôsobom donútený ako to uvádza vedľajší účastník a uzatvorením predmetnej dohody nedochádza k zhoršeniu postavenia odporcu ako spotrebiteľa, lebo navrhovateľ poskytol odporcovi možnosť plniť už existujúci splatný záväzok v splátkach.

K otázke priznania náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka navrhovateľ uviedol, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva, lebo konaním vedľajšieho účastníka po dobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, k zneužitiu zákonnej ochrany spotrebiteľa, účelu a zmyslu inštitútu náhrady trov právneho zastúpenia. Poukázal pritom na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17 Co 91/2012 a Okresného súdu Bratislava I v rozhodnutí sp.zn. 7C 77/2011. Uplatnil si trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní v sume 29,29 € s DPH pozostávajúce z jedného úkonu právnej služby vo výške 19,92 € s DPH a režijný paušál 9,37 € s DPH.

Vzhľadom na to, že žalovaný vyjadril súhlas s odvolaním vedľajšieho účastníka, odvolací súd v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie je opodstatnené.

Predmetom konania je zaplatenie faktúry za poskytnuté telekomunikačné služby žalovanému na základe zmluvy o pripojení a dodatku zo dňa 6.2.2006, uzavreté medzi právnym predchodcom žalobcu, a to Slovak Telecom, a.s. so žalovaným. Zmluvu o pripojení (§ 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických telekomunikáciách), ktorou sa podnik zaviazal fyzickej osobe, ktorá nie je podnikateľom, poskytovať alebo sprístupniť verejnú telekomunikačnú službu, treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahujú ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. Ustanovenia všeobecných podmienok prijatých podnikom, ktoré sa na základe prejavov vôle oboch zmluvných strán stali súčasťou tejto spotrebiteľskej zmluvy a v neprospech spotrebiteľa sa odchyľili od právnej úpravy danej Občianskym zákonníkom, sú neprijateľné podmienky danej spotrebiteľskej zmluvy (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.1.2011 sp.zn. 5 MCdo 20/2009, uverejnené pod R 36/2013 Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR). Právny vzťah, ktorý existuje medzi žalobcom (jeho právnym predchodcom) a žalovaným je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia upravujúce právne vzťahy spotrebiteľského charakteru, teda takáto zmluva nesmie obsahovať neprijateľné podmienky (§ 53 ods. 1 Obč. zákonníka), medzi ktoré patrí aj ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy upravujúce voľbu Obchodného

zákonníka, s uplatnením ktorého je spojená tiež možnosť dojednania vyššieho úroku z omeškania. Tieto ustanovenia je potrebné aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, a teda aj na právny úkon uznania dlhu.

Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že možno uznať aj premlčaný dlh za predpokladu, že ten kto dlh uznal, o tomto premlčaní vedel (R 51/1968). Také uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania len vtedy, ak dlžník, ktorý dlh uznal, vedel o premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či pre skutkový alebo pre právny omyl, napr. preto, že nepoznal ustanovenia zákona o premlčaní, nemá jeho uznanie uvedené právne následky.

Súd prvého stupňa uzavrel, že žalovaný mal vedomosť o tom, že uznáva premlčaný dlh. Zrejme vychádzal z dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku zo dňa 21.3.2011. Ide o formulárovú dohodu, ktorej predtlač formulára mal žalobca už vopred pripravenú a dopisoval do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa žalovaného, ktorý nemal možnosť obsah tejto dohody žiadnym podstatným spôsobom ovplyvniť a ani ho neovplyvniť. Obsahom tejto dohody je viacero právnych úkonov, konkrétne uznanie záväzku ako jednostranný právny úkon, dohoda o splátkach a dohoda o uzavretí rozhodcovskej doložky ako dvojstranné právne úkony. Takáto dohoda je pre priemerného spotrebiteľa nezrozumiteľná, pretože nemôžu mu byť jasné kategórie rozhodcovskej doložky a uznania záväzku, teda ich právny význam a nedokáže odlíšiť rôzne dôsledky vyplývajúce z týchto právnych vzťahov. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu do bodu 3. tejto dohody, ktorý je označený ako „forma splatenia záväzku“, nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúcej čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Z obsahu spisu nevyplýva, že žalovaný bol poučený o tom, že uznáva premlčaný záväzok, aký to má právny význam a aké sú dôsledky toho, čo podpisuje.

Súd prvého stupňa teda vec nesprávne právne posúdil a nezistil v dostatočnom rozsahu skutočnosti, potrebné pre posúdenie veci.

Odvolací súd preto podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V ďalšom konaní bude potrebné vykonať dokazovanie na zistenie, za akých okolností bola dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku zo dňa 21.3.2011 podpísaná, či žalovaný bol poučený o tom, že jeho záväzok je premlčaný, či mal vedomosť o následkoch uznania dlhu a v závislosti od výsledkov dokazovania posúdiť dôvodnosť vnesenej námietky premlčania. V novom rozhodnutí súd rozhodne aj o trovách pôvodného konania a odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.